

COMMISSIE MILIEUHYGIËNE LUCHTVAARTTERREIN ROTTERDAM

CMLR 10/08

Verslag vergadering d.d. 27 maart 2008

Aan-/afwezig

Voorzitter	dhr. E. van Heijningen
Secretaris	mw. N. Ramadhin
Gemeente Rotterdam (adviseur)	dhr. F. Akerboom
Bewoners Rotterdam	verhinderd
Plv. bewoners Rotterdam	verhinderd
Deelgemeente Hillegersberg Schiebroek	verhinderd
Bewoners Hillgersberg Schiebroek	vacature
Deelgemeente Overschie	verhinderd
Gemeente Schiedam	verhinderd
Gemeente Schiedam (plv. lid)	verhinderd
Bewoners Schiedam	dhr. J. van Gestel
Bewoners Schiedam (plv. lid)	dhr. F. Klijzen
Gemeente Lansingerland	dhr. N. Boedhoe
Gemeente Lansingerland (plv. lid)	dhr. P. van der Hulle
Bewoners Lansingerland	mw. C. Kersting-v.d. Velde
VROM-Inspectie	mw. A. de Vreeze
Luchtverkeersleiding Nederland	dhr. M. den Haan
MinVenW/DGTransport en Luchtvaart	dhr. F. Timmermans
Rotterdam Airport BV	dhr. G. Mulder
	dhr. Van der Kleij
Kleine Luchtvaart	dhr. A. Boon
KLM Cityhopper (grote luchtvaart)	dhr. J. Ordelman
Milieu Federatie Zuid-Holland	verhinderd
DCMR adviseur	dhr. R. Algra
DCMR adviseur	dhr. R. Kuijper
Adviesbureaus Awareness/Adecs (voor agendapunt 9)	dhr. G. van der Meer

1. Opening en mededelingen:

De voorzitter opent de vergadering om 15.00 uur en heet iedereen van harte welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van de dames Verkoelen (Milieu Federatie Zuid-Holland), Deurloo (plv. bewoner Rotterdam) en Bekedam (deelgemeente Schiebroek), de heren Van der Have (deelgemeente Overschie), Haan, Ruseler (gemeente Schiedam), en Nederveen (bewoner Rotterdam).

Mededelingen:

- **De secretaris** deelt mee dat Peter Nederveen in het ziekenhuis ligt. Hij is geopereerd aan zijn keel. Samen met het presentie-overzicht komt een beterschapkaartje langs. Wil iedereen langs deze weg Peter sterkte toewensen?
- **Dhr. Van Gestel** deelt mee dat hij bij deze vergadering ook namens de heren Ruseler en Haan (gemeente Schiedam) zal spreken. In verband met de afwezigheid van Nederveen spreekt hij ook namens hem. Tot zijn afwezigheid zal hij hem tijdelijk in de agendacommissie vervangen. De vergadering gaat hiermee akkoord.

- **Slaapverstoringsonderzoek:**

De brief van RIVM aan Ministerie van Verkeer en Waterstaat over verificatie bruikbaarheid Methodiek slaapverstoringsonderzoek wordt voor kennisgeving aangenomen.

De voorzitter deelt mee dat in de Statenvergadering door een lid over het rapport een vraag is gesteld nl. over het "nieuwe alternatief dat in de nieuwe MER" zal worden opgenomen.

Dhr. Timmermans antwoordt hierop als volgt: op bestuurlijk niveau zijn er nog geen uitspraken gedaan waar afgeleid zou kunnen worden welk alternatief exact onderzocht gaat worden.

Er worden op dit moment diverse mogelijkheden onderzocht "waarin de slaapverstoring niet toeneemt ongeacht het extra militair- en regeringsverkeer". Wordt vervolgd.

Dhr. Van der Kleij legt het tijdelijke beleidskader uit:

In oktober 2007 is door Ministerie van Verkeer en Waterstaat ten behoeve van de handhaving voor het gebruiksplanjaar 2008 een tijdelijk beleidskader vastgesteld dat overeenkomt met het eerder vastgesteld tijdelijk kader voor het gebruikplanjaar 2007, zijnde de 35 Ke-geluidszone uit de voorontwerpaanwijzing exclusief de honderd daarin voorziene regeringsnachtvluchten. Dit interim-kader zal gelden tot het moment dat de aanwijzingsprocedure is afgerond.

De voorzitter: In januari 2008 heb ik namens de CMLR de zorg aan de minister over de vertraging in de formele vaststelling van de aanwijzing overgebracht en erop aangedrongen dat de CMLR hecht aan een zorgvuldige afwikkeling van de lopende procedure en besluitvorming zodat met ingang van het nieuwe gebruiksplanjaar per 1 november 2008 sprake zal zijn van een definitief handhavingskader.

- **Kunstvluchten:** De krantenknipsels "Stuntvliegtuigje stort neer" en "Snel terug in luchtruim" worden voor kennisgeving aangenomen, met dank aan mevrouw Deurloo.

- **De planning** voor de beleidsvisie regionale luchtvaart van Provincie Zuid-Holland wordt doorgenomen en voor kennisgeving aangenomen.

- **Werkbezoek 2007: Mulder:** Ik denk dat ik namens alle leden kan spreken. Het werkbezoek dat wij vorig jaar aan London-City Airport hebben gebracht was zeer geslaagd, met dank aan de secretaris. Het was een informatieve en vooral zeer nuttige dag. Ik verheug mij nu al op waar de secretaris ons dit jaar mee naar toe zal nemen.

- **Ledenlijst cie-28:** De adressen van de leden worden doorgenomen.

- **Piet van der Hulle** (Lansingerland) volgt mw. Dronkers op (zie ledenlijst).

Tenslotte heeft op de publieke tribune een journalist van de TV-Rijnmond plaatsgenomen met name voor agendapunt 9.

2. **Vaststelling agenda**

De agenda wordt vastgesteld.

3. **Verslag van de vergadering van 29 november 2007:**

Naar aanleiding van het verslag: **Secretaris** deelt mee op pagina 3 naar aanleiding van de opmerking van de heer Van Gestel "er dient goede afstemming te komen ten aanzien van alle lopende trajecten", dat deze afstemming goed verloopt met de provincie Zuid-Holland. De provincie is momenteel bezig met haar beleidsvisie Regionale Luchtvaart. Het rapport bevindt zich in een conceptvorm. Volgens de planning komt het rapport over 3 weken in GS aan de orde, waarna het rapport openbaar wordt. Daarna komt een informatiebijeenkomst, ook de cie-28 leden worden uitgenodigd, waarna iedereen schriftelijk kan reageren op het rapport.

Wordt vervolgd.

Dhr. Den Haan (luchtverkeersleiding) geeft antwoord op de vraag waarom de grote vliegtuigen die starten van baan 24 ogenschijnlijk een grotere bocht naar rechts nemen dan vroeger. Diverse tracks uit maart 2007 en 2008 zijn met elkaar vergeleken en hieruit blijkt dat de bochten niet groter zijn, maar dat de eerste bocht naar rechts vanaf baan 24 de laatste tijd beduidend eerder wordt ingezet dan een jaar geleden. Men blijft hierdoor op grotere afstand van Schiedam Noord, maar komt dichterbij de Zweth. Overigens is van een overschrijding van de SID geen sprake. Transavia heeft bemanningen geïnterviewd en procedures gecontroleerd.

De start en het eerste deel van de vlucht worden 'op de hand' gevlogen. Men volgt hierbij de route zoals aangegeven is in het FMS, 'de vliegcomputer'. Deze geeft aan wanneer de rechterbocht moet worden ingezet. Zo'n punt heet een routepunt of waypoint.

Aangezien de geldende procedures correct worden gevolgd, vermoedt men dat de verandering van vluchtpad met de waypoints te maken heeft. Transavia is samen met de fabrikant van de FMS software, de geografische coördinatoren van het waypoints aan het controleren en waar nodig dit te corrigeren.

Verdere bevindingen en ondernomen acties zullen zo spoedig mogelijk aan de vergadering worden gemeld. Wordt vervolgd.

De voorzitter concludeert dat de waarnemingen uit de praktijk dus juist zijn.

Verder wordt het verslag zonder op- of aanmerkingen vastgesteld met dank aan de secretaris.

4. Actielijst van de vergadering van 27 maart 2008

Dhr. Van Gestel meldt dat de website van onze commissie onvoldoende actueel is.

De voorzitter vraagt aan de secretaris om de site ook door een communicatieadviseur te laten bekijken. Verder wordt de lijst voor kennisgeving aangenomen.

5. Lijst van ingekomen en uitgaande stukken

De lijst van ingekomen en uitgaande stukken wordt doorgenomen.

Aan de lijst wordt de brief van 20 maart 2008 van de minister van Verkeer en Waterstaat aan de Tweede Kamer over aanwijzingsprocedure Rotterdam Airport toegevoegd.

6. Presentatie door de heer M. van der Zee (Slotcoördination Netherlands)

De heer Van der Zee geeft een boeiende presentatie over "slots", hoe de SACN werkt en de werkwijze voor slotgecoördineerde luchthavens in Nederland.

De Stichting Airport Coördination Netherlands (SACN) geeft de door een luchthaven beschikbaar gestelde "slots" uit op basis van Europese regels. Een slot is een start of een landing van een vliegtuig op een bepaalde datum en tijdstip. De werkwijze voor slotgecoördineerde luchthavens is als volgt. Twee keer per jaar (voor het zomer- en winterseizoen) geven de luchtvaartmaatschappijen bij de diverse slotcoördinatoren aan hoeveel slots ze willen hebben. Daarna vindt een internationale slotconferentie plaats waarbij na onderhandelingen of bijgestelde schema's de slots worden uitgegeven. Dit gebeurt aan de hand van de EU-regels.

Voor meer informatie check www.slotcoordination.nl

De voorzitter bedankt de heer Van der Zee voor zijn buitengewoon interessante en leerzame presentatie. Voorts vraagt hij aan de heer Van der Kleij om aan te geven hoe een en ander werkt bij Rotterdam Airport ten aanzien van "slots" met onder andere de dubbele doelstelling.

Dhr. Van der Kleij zegt toe dat hij bij de volgende vergadering op dit punt dieper zal ingaan. Wordt vervolgd.

7. Beleidsontwikkeling Luchtvaart

Mer-procedure ivm wijziging Ke-geluidszone RA:

Dhr. Timmermans licht de brief van ministerie van Verkeer en Waterstaat die gericht is aan de voorzitter van de Tweede Kamer over de aanwijzingsprocedure Rotterdam Airport toe.

Op grond van het herziene MER, naar verwachting wordt dit in juni aangeboden, zullen de beide ministeries het ontwerpbesluit vaststellen. Conform de aanwijzingsprocedure zal het ontwerpbesluit en het bijbehorende MER ter visie worden gelegd. Daarna zal het aanwijzingsbesluit, naar verwachting eind 2008, aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

RBML (wetgeving decentralisatie traject):

Geen nieuwe ontwikkelingen.

De ontwikkelingen inzake Regeringsvluchten, RBML, Gebruiksplan, het voorontwerp aanwijzing en slots RA worden gevolgd.

---

8. Klachtenrapportage vierde kwartaal 2007

De klachtenrapportage vierde kwartaal wordt doorgenomen en vastgesteld..

Het aantal klachten voor dit kwartaal is in vergelijking met het vierde kwartaal uit 2006 gedaald met 55 klachten terwijl het aantal verschillende klagers is toegenomen.

Dhr. Boedhoe vraagt of de DCMR inmiddels met de klager uit Bergschenhoek in gesprek is geweest (mede naar aanleiding van pagina 6 klachten uit Bergschenhoek)?

De jaarrapportage 2007 wordt doorgeschoven naar de volgende vergadering. (wordt vervolgd)

De jaarrapportage 2007 wordt voor de volgende vergadering geagendeerd.
---

9. Evaluatie huidige cie 28 en voorbereiding van de nieuwe cie 28 (CRO) en het belevingsonderzoek

Door de CMLR is aan het adviesbureau Awareness/AdecS opdracht verstrekt om een onderzoek uit te voeren dat moet leiden tot:

1. Een advies over samenstelling en werkwijze van de nieuwe commissie (CRO) uitmondend in een gespreksagenda gericht op
  - a. verbeteren van leefomgevingkwaliteit;
  - b. verbeteren communicatie;
  - c. verbreding van het aandachtsgebied (niet alleen milieuonderwerpen);
2. Een kwalitatief belevingsonderzoek.

Dit onderzoek is afgerond en het hoofdrapport met de deelrapporten als studieresultaten liggen nu ter vaststelling.

Het onderzoek is namens de CMLR begeleid door een werkgroep die bestaat uit enkele vertegenwoordigers van de commissie.

De werkgroep heeft de conceptrapporten beoordeeld en de op- en aanmerkingen met de opsteller van het rapport besproken. Dit heeft geleid tot de nodige aanpassingen in de verschillende rapporten. De leden van de werkgroep zijn van mening dat het -met name met het oog op de externe communicatie- de voorkeur verdient om de hoofdlijnen van het onderzoek in een samenvattend hoofd/eindrapport vast te leggen en de diverse deelonderzoeksresultaten als zodanig vast te stellen. Juist met het oog op de externe communicatie lijkt het de werkgroep bijvoorbeeld minder constructief om de vele persoonlijke uitingen (interviews en dergelijke) te publiceren. Dit doet overigens niets af aan de waarde van de informatie voor het toekomstdenken door de commissie 28. De werkgroep heeft daarom ervoor gekozen om één samenvattend rapport als hoofd/eindrapport (bijgaand) met de belangrijkste elementen uit de (deel)rapporten uit te brengen. De overige deelrapporten worden als onderliggende onderzoeksresultaten gehanteerd en deze worden dan niet openbaar gemaakt.

Dit hoofdrapport wordt puntsgewijs doorgenomen. Algemene conclusie is dat op hoofdlijnen de aanbevelingen zoals deze door de onderzoekers worden voorgesteld door de vergadering worden onderschreven en men wil samen met de luchthaven werken aan het uitwerken van de aanbevelingen. Na een inventarisatieronde of het hoofdrapport kan vastgesteld worden, is afgesproken om het rapport nog op een paar punten aan te scherpen. Na deze aanpassing wordt het rapport in de agendacommissie vastgesteld waarna de commissie schriftelijk wordt ingelicht en de onderzoeksopdracht "fase 1 en 2" aan Awareness/AdecS als voltooid wordt beschouwd.

Ten aanzien van de notitie "fase 3 vervolgtraject" wordt afgesproken om de voorstellen concreet uit te werken, waarna de vaststelling van deze notitie in de volgende vergadering plaatsvindt.

10. Rondvraag/Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 16.00 uur. Hij bedankt de aanwezigen voor hun constructieve bijdrage.

